

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่องการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเสริมสร้างความเข้มแข็งเพื่อป้องกันปัญหายาเสพติด ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสกลนคร เป็นการดำเนินการวิจัยในลักษณะของการวิจัยและพัฒนา (Research and development) ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัย ไว้ดังนี้

- 1) เพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเสริมสร้างความเข้มแข็งเพื่อป้องกันปัญหายาเสพติด ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสกลนคร
- 2) เพื่อประเมินประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรมเสริมสร้างความเข้มแข็งเพื่อป้องกันปัญหายาเสพติด ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสกลนครผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานการวิจัยไว้ดังนี้หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างทักษะการแก้ปัญหาของนักเรียนโรงเรียนบ้านโนนแต่มีประสิทธิภาพประกอบด้วย
- 1) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับยาเสพติดของนักศึกษา หลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรม 2) ทักษะการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของนักศึกษาอยู่ในระดับดี
- 3) ความพึงพอใจของนักศึกษา ที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมเสริมสร้างความเข้มแข็งเพื่อป้องกันปัญหายาเสพติด ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 อยู่ในระดับมาก

มีวิธีดำเนินการวิจัยในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเสริมสร้างความเข้มแข็งเพื่อป้องกันปัญหายาเสพติด ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสกลนคร มีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย 4 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน แนวคิด ทฤษฎี เป็นการดำเนินงานเพื่อให้ได้ข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นในการสร้างและพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเสริมสร้างความเข้มแข็งเพื่อป้องกันปัญหา ยาเสพติด ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 โดยการศึกษาแนวคิดทฤษฎีพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตร ประกอบด้วย ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด ทฤษฎีจิตวิทยาและพฤติกรรมศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 แนวการจัดกิจกรรมการฝึกอบรม ตลอดจนการศึกษาค้นคว้าประกอบและรูปแบบการพัฒนาหลักสูตร เพื่อนำมาสังเคราะห์เป็นองค์ประกอบของหลักสูตรฝึกอบรมเสริมสร้างความเข้มแข็งเพื่อ

ป้องกันปัญหาเสพติด ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
 วิทยาเขตสกลนคร ขั้นตอนที่ 2 การสร้างหลักสูตรฝึกอบรมเป็นการสร้างและพัฒนา
 หลักสูตรให้มีความสอดคล้องกับข้อมูลพื้นฐานที่ได้จากการวิเคราะห์และสังเคราะห์ใน
 ขั้นตอนที่ 1 นำข้อมูลพื้นฐานที่สังเคราะห์ได้มากำหนดแนวทางในการสร้างหลักสูตร
 ฝึกอบรม โดยมีองค์ประกอบของหลักสูตรฝึกอบรม ดังนี้ (1) จุดมุ่งหมายของหลักสูตร
 (2) เนื้อหาสาระ (3) กิจกรรมการฝึกอบรม (4) การประเมินผล ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้
 หลักสูตรฝึกอบรม ขั้นตอนนี้การดำเนินการในขั้นตอนนี้เป็นการนำหลักสูตรฝึกอบรมที่มี
 คุณภาพ ได้รับการประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว
 ไปทดลองใช้กับกลุ่มเป้าหมายที่เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัย
 เทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสกลนคร จำนวน 50 คน เพื่อหาประสิทธิภาพของ
 หลักสูตรที่สร้างขึ้นโดยการเลือกแบบเจาะจง ใช้แผนการทดลอง รูปแบบการศึกษา
 เชิงทดลองแบบกลุ่มเดียวสอบก่อนเรียนและหลังเรียน (One-Group Pre Test-Post Test
 Design) และ ขั้นตอนที่ 4 การประเมินประสิทธิภาพหลักสูตรเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูล
 ที่ได้จากผู้เข้าอบรมเพื่อประเมินประสิทธิภาพของหลักสูตรภายหลังการนำหลักสูตรไป
 ทดลองใช้ และแก้ไขปรับปรุงหลักสูตร โดยนำผลจากการทดลองใน ขั้นตอนที่ 3 มาแก้ไข
 ปรับปรุงเพื่อให้หลักสูตรมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น พร้อมทั้งจะนำไปใช้ต่อไปด้วยการใช้สถิติ
 ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่า t-test แบบ Dependent
 Samples

สรุปผลการวิจัย

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเสริมสร้างความเข้มแข็งเพื่อป้องกันปัญหา
 ยาเสพติด ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน
 วิทยาเขตสกลนคร สรุปผลได้ ดังนี้

1. ผลการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม

ผลการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นและต้องการ
 ในการพัฒนาหลักสูตร ได้แก่ แนวคิดทฤษฎี ความหมาย องค์ประกอบเทคนิควิธีการ
 แนวทางการวัดและประเมินผลแล้วนำมาสังเคราะห์เป็นเนื้อหาสำคัญในการสร้างหลักสูตร
 ฝึกอบรมประกอบด้วย 3 หัวข้อ ดังนี้ 1) การให้ความรู้เกี่ยวกับโทษและพิษภัย
 ยาเสพติดในการป้องกันตนเอง 2) การให้คำปรึกษา 3) การมีส่วนร่วมของชุมชน

มีองค์ประกอบของหลักสูตรฝึกอบรมเสริมสร้างความเข้มแข็งเพื่อป้องกันปัญหายาเสพติด ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสกลนครมี 4 องค์ประกอบ คือ 1) จุดมุ่งหมายของหลักสูตร 2) เนื้อหาสาระ 3) กิจกรรมการฝึกอบรม 4) การประเมินผล

ผลการสร้างร่างหลักสูตรฝึกอบรมเสริมสร้างความเข้มแข็งเพื่อป้องกัน ปัญหายาเสพติด ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสกลนคร มีองค์ประกอบของหลักสูตร 4 องค์ประกอบ สรุปได้ ดังนี้

1. จุดมุ่งหมายของหลักสูตรมี 3 ข้อ ได้แก่

1.1 เพื่อเพิ่มพูนความรู้ให้ผู้เข้าอบรมมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ ยาเสพติด

1.2 เพื่อให้ผู้เข้าอบรมตระหนักถึงโทษและพิษภัยของยาเสพติด และร่วมกันรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด

1.3 เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมมีทักษะในการป้องกันตนเองให้ห่างไกลจาก ยาเสพติด

2. เนื้อหา ประกอบด้วยหน่วยการเรียนรู้ จำนวน 3 หน่วย ได้แก่

2.1 หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 การให้ความรู้เกี่ยวกับโทษและพิษภัย ยาเสพติดในการป้องกันตนเอง

2.2 หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การให้คำปรึกษา

2.3 หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 การมีส่วนร่วมของชุมชน

ใช้เวลาการฝึกอบรมรวม 12 ชั่วโมง

3. กิจกรรมการฝึกอบรมในการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมตาม

หลักสูตรฝึกอบรมเสริมสร้างความเข้มแข็งเพื่อป้องกันปัญหายาเสพติด ของนักศึกษา ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสกลนคร นี้ ได้กำหนดกิจกรรม ให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร โดยใช้วิธีการในการจัดกิจกรรมการฝึกอบรม ดังนี้ 1) การฟังการบรรยาย 2) การลงมือปฏิบัติ 3) การเรียนรู้จากการอภิปราย 4) การระดมสมองและการรวบรวมความคิด

4. การประเมินผล ดำเนินการประเมินก่อน ระหว่าง และหลัง การฝึกอบรม เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผล ผู้วิจัยได้ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ตรวจสอบความสอดคล้องของเครื่องมือ ได้แก่

4.1 แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับยาเสพติดและการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ก่อนและหลังการฝึกอบรม มีค่าความยากง่าย (P) ระหว่าง 0.50–0.77 ค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.41–0.79 และค่าความเชื่อมั่น (KR20) ทั้งฉบับเท่ากับ 0.9361

4.2 แบบประเมินทักษะการป้องกันปัญหาเสพติดมีเกณฑ์การตัดสินครอบคลุมจุดประสงค์และเนื้อหาสาระตามแผนการฝึกอบรม จำนวน 3 หน่วยการเรียนรู้

4.3 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษา ที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมเสริมสร้างความเข้มแข็งเพื่อป้องกันปัญหาเสพติด ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิทยาเขตสกลนครมีค่าดัชนีความสอดคล้องใช้ได้ทุกข้อ

ผลการตรวจสอบร่างหลักสูตรฝึกอบรม ผู้วิจัยได้จัดทำร่างหลักสูตรฝึกอบรมแล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรด้านความเหมาะสมและความสอดคล้องของโครงสร้างหลักสูตรด้วยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วน 5 ระดับ โดยกำหนดค่าเฉลี่ยของความเหมาะสมที่ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป และค่าดัชนีความสอดคล้องมากกว่าหรือเท่ากับ 0.50 ซึ่งในการวิจัยในครั้งนี้ มีความเหมาะสมภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.66$) และมีความสอดคล้องกันในทุกประเด็น โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.60 ถึง 1.00 นำไปใช้ได้และผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุง โดยเพิ่มเนื้อหาในหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 คือ เพิ่มเนื้อหาเกี่ยวกับความรู้เรื่องประเภทของยาเสพติดมากขึ้น

2. ผลการประเมินประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรมเสริมสร้างความเข้มแข็งเพื่อป้องกันปัญหาเสพติด ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิทยาเขตสกลนคร

ผลจากการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมพบว่า หลักสูตรฝึกอบรมมีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด ดังนี้

2.1 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนความรู้ ความเข้าใจ

เกี่ยวกับยาเสพติดและการป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ระหว่างก่อนและหลังการฝึกอบรม พบว่าภายหลังการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรม ปรากฏว่าความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับยาเสพติดและการป้องกันตนเองจากยาเสพติด ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิทยาเขตสกลนคร หลังฝึกอบรมสูงกว่าก่อนฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.2 ผลการศึกษาทักษะการป้องกันปัญหาเสพติดของนักศึกษาชั้นปีที่ 1

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิทยาเขตสกลนคร ในภาพรวมอยู่ในระดับดีเมื่อพิจารณาแยกเป็นทักษะด้านการป้องกันปัญหาเสพติด ในด้านต่างๆ พบว่า อยู่ในระดับดีทุกทักษะเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยทักษะหาทางป้องกันและแก้ไขปัญหามีประสิทธิภาพ มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดที่ 3.40 และทักษะด้านเลือกใช้วิธีการในการป้องกันและแก้ปัญหามีได้อย่างสมเหตุสมผล มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดที่ 3.20

2.3 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่เข้าอบรม ที่มีต่อ

หลักสูตรฝึกอบรมเสริมสร้างความเข้มแข็งเพื่อป้องกันปัญหาเสพติด ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิทยาเขตสกลนครพบว่าในภาพรวมความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$) สูงกว่าสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าส่วนใหญ่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ยกเว้นด้านความรู้ความเข้าใจมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ด้านกิจกรรมการฝึกอบรมซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X} = 4.67$) และด้านความรู้ความเข้าใจมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 3.54$)

การอภิปรายผล

ผลการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเสริมสร้างความเข้มแข็งเพื่อป้องกันปัญหาเสพติด ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิทยาเขตสกลนคร มีประเด็นน่าสนใจนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเสริมสร้างความเข้มแข็งเพื่อป้องกัน

ปัญหาเสพติด ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิทยาเขตสกลนคร พบว่า จากการนำข้อมูลพื้นฐานมาศึกษาวิเคราะห์และสังเคราะห์จนได้องค์ประกอบของหลักสูตร 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) จุดมุ่งหมายของหลักสูตร

2) เนื้อหาสาระ 3) กิจกรรมการฝึกอบรม 4) การประเมินผลซึ่งสอดคล้องกับ Nicholls (1978, p. 17); Tyler (1989, pp. 5–6); นิคม ชมพุลวง (2545, หน้า 53–54); ถาดทอง ปานศุภวัชร (2550, หน้า 34); ศศิธร ชันติธรางกูร (2550, หน้า 5); และ พงศ์ศรี ภักดีสุวรรณ (2550, หน้า 12) ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรตามหลักวิชาการและกระบวนการพัฒนาหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรของ Saylor and Alexander (1981, pp. 30–39 อ้างถึงใน ขวลิขิต ชูกำแพง, 2551, หน้า 53–54); Tyler (1989, p. 1); Skilbeck (1984, pp. 230–239 อ้างถึงใน บุญเลี้ยง ทุมทอง, 2553, หน้า 192–195) โดยสรุปรูปแบบการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐานแนวคิด ทฤษฎี ขั้นตอนที่ 2 การสร้างหลักสูตร ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรม ขั้นตอนที่ 4 การประเมินประสิทธิภาพหลักสูตรฝึกอบรม จึงทำให้หลักสูตรมีองค์ประกอบครบถ้วนเหมาะสม สอดคล้องกันทั้งองค์ประกอบภายในและการจัดหน่วยการเรียนรู้ อีกทั้งยังได้ศึกษาข้อมูลแผนการพัฒนานักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสกลนคร เพื่อหาแนวทางในการนำนโยบายด้านการป้องกันเด็กและเยาวชนก่อนวัยเสี่ยงและในวัยเสี่ยงไม่ให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด เรียนรู้ถึงโทษและพิษภัยของยาเสพติด จึงได้นำมา กำหนดเป็นจุดมุ่งหมาย และเนื้อหาของหลักสูตรฝึกอบรมจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด แล้วนำมาสังเคราะห์เป็นเนื้อหาสำคัญในการสร้างหลักสูตรฝึกอบรมโดยผู้วิจัยได้สังเคราะห์จากแนวคิดของนักการศึกษา ประภาวดี ธานีรณานนท์ (2541 อ้างถึงใน บุญชัย กัลโยธิน, 2550, หน้า 12–13); สุรศักดิ์ โควสุภัทร์ (2545 อ้างถึงใน อาทิตย์ อัมไพ, 2551 หน้า 26); สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (2550, หน้า 17–18); สุริยันต์ เสรีเรืองยศ (2551, หน้า 41); พรภักดิ์ พานพิศ (2552, หน้า 24); ธนกฤต พลเยี่ยม (2552 หน้า 34) และ ทัชมาวรรณ ดีประเสริฐ (2556, ออนไลน์) ได้ 3 หัวข้อ ดังนี้ 1) การให้ความรู้เกี่ยวกับโทษและพิษภัยยาเสพติดในการป้องกันตนเอง 2) การให้คำปรึกษา 3) การมีส่วนร่วมของชุมชนหลังจากนั้นจัดทำร่างหลักสูตรฝึกอบรม ตรวจสอบร่างหลักสูตรฝึกอบรม นำหลักสูตรฝึกอบรมไปทดลองใช้ และประเมินประสิทธิภาพการใช้หลักสูตรฝึกอบรม

การจัดกิจกรรมฝึกอบรมเป็นสิ่งสำคัญอีกประการหนึ่ง ซึ่งผู้วิจัยยังได้นำเทคนิคการฝึกอบรมหลากหลายเทคนิคตามแนวคิดของ วีระพันธ์ แก้วรัตน์ (2553, หน้า 72-83) มาประยุกต์ใช้ คือ เทคนิคการฝึกอบรมโดยมีวิทยากรเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ ได้แก่ การบรรยาย การอภิปราย โดยใช้สื่อและโสตทัศนูปกรณ์ประกอบ และเทคนิคการฝึกอบรมโดยเน้นผู้เข้ารับการฝึกอบรมเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ ได้แก่ การระดมสมอง การใช้กิจกรรมนันทนาการการเรียนรู้จากตัวอย่างและการฝึกปฏิบัติ เพื่อกระตุ้นความสนใจของ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้เป็นอย่างดี และทำให้การเรียนรู้ดีขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของ เพ็ญณี ทัพไพเราะ (2553, หน้า 44) ได้สรุปไว้ว่าเทคนิคและวิธีการฝึกอบรมที่วิทยากรเลือกใช้เพื่อถ่ายทอดความรู้ประสบการณ์มีผลทำให้ผู้เข้าอบรมมีความรู้ความเข้าใจอย่างแท้จริงบรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการฝึกอบรมนั้นๆ

ผลการตรวจสอบหลักสูตรฝึกอบรมเสริมสร้างความเข้มแข็งเพื่อป้องกันปัญหาเสพติด ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสกลนคร โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 คน พบว่า ผลการประเมินความเหมาะสมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ในขณะที่เดียวกันผลการประเมินความสอดคล้องขององค์ประกอบของหลักสูตรในแต่ละองค์ประกอบเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดคือมีค่าความสอดคล้องมากกว่า .50 ทุกประเด็นหมายความว่าองค์ประกอบของร่างหลักสูตรฝึกอบรมมีความสอดคล้องกัน อันเนื่องมาจากผู้วิจัยได้พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมโดยดำเนินการตามรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรของนักวิชาการด้านหลักสูตร ได้แก่ Saylor and Alexander (1981, pp. 30-39 อ้างถึงใน ชวลิต ชูกำแพง, 2551, หน้า 53-54); Tyler (1989, p. 1); Skillbeck (1984, pp. 230-239 อ้างถึงใน บุญเลี้ยง ทุมทอง, 2553, หน้า 192-195) ได้ผ่านกระบวนการหาคุณภาพตามขั้นตอนโดยเริ่มตั้งแต่การตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมจากคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตลอดจนผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ได้ทำการประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องของหลักสูตรฝึกอบรม มีการนำส่วนที่บกพร่องมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น จนสามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของนักการศึกษาหลายท่านที่ได้พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมแล้วพบว่า หลักสูตรฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ สามารถเพิ่มพูนความรู้ ทักษะของผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ เช่น จุฑารัตน์ เอี่ยมสมบัติ (2551, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม เรื่องเยาวชนห่างไกลยาเสพติด สำหรับนักเรียน ช่วงชั้นที่ 3 ติฐภัทร บวรชัย (2555, บทคัดย่อ) ได้พัฒนาหลักสูตรเสริมการสร้างทักษะชีวิต

เพื่อป้องกันยาเสพติด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร สิทธิชัย นันทรัตนกุล (2558, บทคัดย่อ) ได้พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม การดูแลเยาวชนให้ปลอดจากยาเสพติดสำหรับผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสุราษฎร์ธานี จังหวัดสุราษฎร์ธานี สุรัชย์ วัฒนากุศลชัย และคณะ (2560, บทคัดย่อ) ได้พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันการใช้ยาเสพติดของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

2. ผลการประเมินประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรมเสริมสร้างความเข้มแข็งเพื่อป้องกันปัญหาเสพติด ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสกลนคร พบว่า หลักสูตรที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด โดยผลจากการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมเสริมสร้างความเข้มแข็งเพื่อป้องกัน ปัญหาเสพติด ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขต สกลนคร ปีการศึกษา 2561 จำนวน 50 คน โดยดำเนินการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ก่อน ระหว่าง และหลังการฝึกอบรม ได้แก่ 1) ประเมินความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับปัญหา ยาเสพติดและการป้องกันตนเองก่อนและหลังการฝึกอบรม ด้วยแบบทดสอบแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 25 ข้อ เพื่อเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจก่อนและหลัง การฝึกอบรม 2) วัดและประเมินผลทักษะการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดระหว่าง การฝึกอบรม ตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ในทุกหน่วย การเรียนรู้ ซึ่งกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนตามลำดับคุณภาพ 3) วัดความพึงพอใจของ นักศึกษาที่เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมเสริมสร้างความเข้มแข็งเพื่อป้องกัน ปัญหาเสพติด ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขต สกลนคร ผลการวิจัยพบว่า หลักสูตรฝึกอบรมมีประสิทธิภาพตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ดังนี้

2.1 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับ ยาเสพติดและการป้องกันตนเองจากยาเสพติด พบว่าคะแนนทดสอบหลังฝึกอบรมสูงกว่า ก่อนฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงว่าหลักสูตรฝึกอบรมสามารถพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับยาเสพติดและ การป้องกันตนเองจากยาเสพติดของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสกลนคร ได้เพิ่มขึ้นจริง ทั้งนี้อาจเกิดจากองค์ประกอบของ หลักสูตร ได้แก่ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร เนื้อหาสาระกิจกรรมการฝึกอบรม

การประเมินผลตลอดจนสื่อประกอบการฝึกอบรมที่มีความเหมาะสมที่หลากหลาย ผู้วิจัยได้สร้างแบบทดสอบวัดความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับยาเสพติดและการป้องกันตนเองจากยาเสพติดตามขั้นตอนของการสร้างแบบทดสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ และการตรวจสอบหาคุณภาพของแบบทดสอบ ตามหลักแนวคิดของ พิชิต ฤทธิ์เจริญ (2553, หน้า 97-98) ปรากฏว่า แบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีความสอดคล้องกันทุกประเด็น นำข้อสอบมาวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (P) ค่าอำนาจจำแนก (r) คัดเลือกข้อคำถามเฉพาะข้อที่มีค่าความยาก อยู่ระหว่าง 0.20-0.80 และข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.20-1.00 (วาโร เพ็งสวัสดิ์, 2551, หน้า 236) รวมเป็นแบบทดสอบวัดความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับยาเสพติดและการป้องกันตนเองจากยาเสพติด ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสกลนครทั้งฉบับ นำไปหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับโดยใช้สูตร KR-20 ของ Kuder-Richardson (วาโร เพ็งสวัสดิ์, 2551, หน้า 240-241) ผลการทดลองเพื่อหาคุณภาพแบบทดสอบ ได้ค่าความยากอยู่ระหว่าง 0.50-0.77 ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.41-0.79 และค่าความเชื่อมั่น (KR20) ทั้งฉบับเท่ากับ 0.9361 ซึ่งนับว่าอยู่ในระดับสูงด้วยเหตุผล ดังกล่าว จึงเชื่อได้ว่าแบบทดสอบวัดความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับยาเสพติดและการป้องกันตนเองจากยาเสพติด ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสกลนคร มีคุณภาพทั้งในด้านความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่น ส่งผลให้นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสกลนครมีความรู้ความเข้าใจหลังฝึกอบรมสูงกว่าก่อนฝึกอบรม สอดคล้องกับงานวิจัยของ จุฑารัตน์ เอี่ยมสมบัติ (2551, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม เรื่องเยาวชนห่างไกลยาเสพติด สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนที่เข้าร่วมฝึกอบรม หลักสูตรการฝึกอบรมเรื่องเยาวชนห่างไกลยาเสพติดมีความรู้เรื่องยาเสพติดหลังฝึกอบรมสูงกว่าก่อนฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับ วรณิ อนุอัน (2557, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา เรื่องการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างภาวะผู้นำสำหรับคณะกรรมการสโมสรนักศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี ผลการวิจัย พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้และเจตคติเกี่ยวกับภาวะผู้นำหลังอบรมสูงกว่าก่อนอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับ กัมปนาท บริบูรณ์ (2559, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษา เรื่องการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อพัฒนาการเห็น

คุณค่าในตนเองและการคิดตามแนวโน้มนิสมนสิการของนักเรียนโรงเรียนวิวัฒน์พลเมือง ผลการวิจัย พบว่าผลการเปรียบเทียบการเห็นคุณค่าในตนเองของนักเรียน โรงเรียนวิวัฒน์พลเมือง หลังการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบบรมสูงกว่าก่อนทดลองใช้ หลักสูตรฝึกอบบรม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 ผลการศึกษาทักษะด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสกลนครเพื่อประเมิน ทักษะด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของนักศึกษาที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย โดยใช้ แบบประเมินทักษะด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดระหว่างการฝึกอบบรมตาม หลักสูตรที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นในการประเมินผู้เข้ารับการฝึกอบบรมผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลใน ทุกหน่วยการเรียนรู้ พบว่า คะแนนเฉลี่ยทักษะด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด อยู่ในระดับดีเมื่อพิจารณาแยกเป็นทักษะด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด ในด้าน ต่างๆ พบว่า อยู่ในระดับดีทุกทักษะเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยทักษะหาทางป้องกัน และแก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดที่ 3.40 และทักษะด้าน เลือกใช้วิธีการในการป้องกันและแก้ปัญหาได้อย่างสมเหตุสมผล มีคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดที่ 3.20

สรุปได้ว่าทักษะด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด ของนักศึกษา ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสกลนคร อยู่ในระดับดี เป็นไป ตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อที่ 2 แสดงว่าหลักสูตรฝึกอบบรมสามารถพัฒนาทักษะด้าน การป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสกลนคร ได้จริงทั้งนี้อาจเนื่องมาจากกิจกรรมที่กำหนดให้ใช้ เวลาในการฝึกปฏิบัติแต่ละกิจกรรมได้อย่างเหมาะสม ทำให้นักศึกษาเกิดประสบการณ์ การเรียนรู้ วิทยาการมีความรู้ความสามารถและเข้าใจในการนำเสนอขั้นตอนต่างๆ ทำให้เกิดการเรียนรู้ สร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ เกิดการเรียนรู้ร่วมกันนักศึกษาได้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้และสร้างองค์ความรู้ใหม่ สอดคล้องกับสมคิด บางโม (2551, หน้า 85) กล่าวว่า เทคนิคการฝึกอบบรมก็ คือ วิธีการถ่ายทอดความรู้ ทักษะ และทัศนคติเพื่อให้ ผู้เข้ารับการฝึกอบบรมได้เรียนรู้มากที่สุดในเวลาจำกัด นอกจากนี้ แบบประเมินผลทักษะ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสกลนคร ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ได้ผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ แล้วว่ามีความสอดคล้องกันทุกรายการ สอดคล้องกับ

จิราภรณ์ เกตุแก้ว (2559, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างจิตสาธารณะสำหรับนักศึกษาคณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ผลการวิจัย พบว่า ผลการเปรียบเทียบจิตสาธารณะของนักศึกษา กลุ่มเป้าหมายก่อนการทดลองและหลังการทดลองใช้หลักสูตรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับ อรุณรุ่ง โยธสิงห์ (2559, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสานเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะด้านการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูผู้สอนระดับประถมศึกษา ผลการวิจัย พบว่า หลังการฝึกอบรมครูมีสมรรถนะด้านการประเมินที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านความรู้และเจตคติสูงกว่าก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลการประเมินสมรรถนะด้านทักษะอยู่ในระดับดีและความพึงพอใจของครูผู้อยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับ พินิจ นามบำรุง (2560, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมสมรรถนะของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 ผลการวิจัย พบว่า หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้มีสมรรถนะ ด้านภาวะผู้นำหลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษา ที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมเสริมสร้างความเข้มแข็งเพื่อป้องกันปัญหายาเสพติด ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี วิทยาเขตสกลนคร ในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{X} = 4.53$) สูงกว่าสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าส่วนใหญ่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ยกเว้นด้านความรู้ความเข้าใจมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ด้านกิจกรรมการฝึกอบรมซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X} = 4.67$) และด้านความรู้ความเข้าใจมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 3.54$) ทั้งนี้อาจเพราะแบบประเมินที่ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้นมีความเหมาะสมและได้รับการพิจารณาความสอดคล้องจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว อีกทั้งการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมมีองค์ประกอบที่มีประสิทธิภาพ เนื้อหาแต่ละหน่วยการเรียนรู้ได้ออกแบบให้เหมาะสมกับวัยสื่อมีความหลากหลายทันสมัยน่าสนใจ ช่วยให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ ควบคู่กับการปฏิบัติจริง ได้ฝึกคิด ฝึกพูด ฝึกถาม ระดมความคิด แลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างอิสระ โดยมีวิทยากรเป็นผู้คอยให้คำแนะนำ มีการฝึกปฏิบัติจริง สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เป็นมิตร ผ่อนคลาย กระตุ้นและเร้าความสนใจอยู่ตลอดเวลา สอดคล้องกับ เพ็ญณี ทัพพะเวระ (2553, หน้า 44) ได้สรุปไว้ว่าเทคนิคและ

วิธีการฝึกอบรมที่วิทยากรเลือกใช้เพื่อถ่ายทอดความรู้ประสบการณ์มีผลทำให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ความเข้าใจอย่างแท้จริงสอดคล้องกับ สกสว. รัชนิกร (2559, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยการพัฒนาหลักสูตรหน่วยการเรียนรู้เรื่อง เมืองพืชมงคลกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัย พบว่า ผลการประเมินความภาคภูมิใจในความเป็นท้องถิ่น ของผู้เรียนที่เรียนด้วยหลักสูตรหน่วยการเรียนรู้เรื่อง เมืองพืชมงคล ผ่านการนำเสนอชิ้นงาน ในภาพรวมมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 14.26 ระดับของความภาคภูมิใจอยู่ในระดับ ดีมากสอดคล้องกับ กชกร พิเศษ (2559, บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเรื่องคอมพิวเตอร์พื้นฐานเพื่อเสริมสร้างความสามารถด้านคอมพิวเตอร์สำหรับนักศึกษาปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ผลการวิจัย พบว่า โดยรวมนักศึกษามีความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรม เรื่องคอมพิวเตอร์พื้นฐาน อยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเสริมสร้างความเข้มแข็งเพื่อป้องกันปัญหาเสฟติด ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสกลนครได้ข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยครั้งนี้พบว่านักศึกษาที่เป็นกลุ่มเป้าหมายที่ผ่านการฝึกอบรมโดยใช้หลักสูตรที่พัฒนาขึ้นมีความรู้ความเข้าใจ และมีทักษะด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสฟติดสูงขึ้น ผู้วิจัยจึงเห็นว่าควรนำไปประยุกต์ใช้กับนักศึกษาในระดับอื่นๆ

1.2 วิทยากรในการฝึกอบรม ควรเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถมีเทคนิควิธีการที่จะช่วยในการฝึกอบรมประสบผลสำเร็จ และควรศึกษารายละเอียดการจัดกิจกรรมให้เข้าใจอย่างลึกซึ้งเพื่อให้ถ่ายทอดความรู้และนำพากิจกรรมให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรฝึกอบรม

1.3 ระยะเวลาในการดำเนินการฝึกอบรมตามหลักสูตรในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ สามารถปรับให้เหมาะสมกับกิจกรรมการฝึกอบรมเพื่อให้ผู้เข้าฝึกอบรมเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริงและมีความสุขกับการเข้ารับการฝึกอบรม

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรการสร้างความร่วมมือร่วมใจ ป้องกันภัยจากสารเสพติดในกลุ่มของนักศึกษาเพื่อต่อยอดงานวิจัยฉบับนี้ให้ครอบคลุมถึง นักศึกษาทุกระดับ

2.2 ควรมีการศึกษาและพัฒนาหลักสูตรที่นำความรู้ทักษะการป้องกัน ตนเองจากสารเสพติดเข้าไปบูรณาการกับการเรียนการสอนหรือการจัดกิจกรรมอื่นๆ

2.3 การจัดการฝึกอบรมครั้งนี้ นักศึกษามีความสนใจและตั้งใจร่วม กิจกรรมทุกขั้นตอนแต่เนื้อหาสาระยังมีน้อย ควรเพิ่มเนื้อหาสาระของหลักสูตรเพื่อให้ นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโทษและพิษภัยจากสารเสพติด นำความรู้ที่ได้ไปใช้ ป้องกันตนเองจากสารเสพติดดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขเป็นพลเมืองที่ดีของ ประเทศชาติ